

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Nyílt tér: soronkint 20 fill.

Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Közegészség.

Lapunk második évfolyamában — röviden — már foglalkoztunk ezzel a fontos témával, többek között azt mondván, hogy a közegészségügy akkor állana jó lábbon, ha azt szintén államosítanák s nem lenne az letéve a nemtörődöm: közgazgatás, tehát a lassuság kezeibe.

Most, mivel nagyon sok megszivlelendő, eklatáns példa tűnik föl nagyközségünkben szemeinkbe s szinte akaratlanul, keresetlenül gördülnek a szavak, sorok pennánk alá, kár volna ezeket elszalasztani; megpendítjük tehát azzal a csalógató reménnyel, hátha lenne valami foganatja?

Azt mindenki tudja, hogy minden falu, község vagy város belső életének legfontosabb tényezője a lakosság egészségi állapota. A cél az, hogy minél kisebbre redukáljuk a hevenyfertőző kórok statisztikáját, csökkentsük a halandóság százalékát.

Hiszen ezen manapság már az orvosi

tudomány fáradozik is, mert napról-napra olvassuk a lapokból: most ennek, majd annak a betegségnek a bacilusát találták meg, gyógyítható (papiroson!) stb. . . úgy, hogy a szegény halandó ember, önkénytelenül is a halhatatlanságra gondol! Vagyis, ha lassan-lassan mindenféle bacilust feltalálnak, kiirtanak, akkor már a halál csakugyan egy absztrakt fogalom lesz, amelytől nem félünk, nem ijedünk meg, mert a kaszáját elraboltuk esontkezeiből s azt hirdetjük ezután: „soh'se halunk meg!” Tudja Isten, hogy mi jusson, de mégis bele jutunk az örökkévalóságba? De akár hogy iparkodnak, akár mint erőlködnek is a doktorok, hiába, a bajok mégis csak kifognak rajtuk, mert ellenségként uton-utfélen ezer, meg ezerféle változatban leselkednek reánk. Mindig újabbak és újabbak kerekednek fölül, amik a törekvő orvosi tudományt — fájdalom — kinevetik, meghazudtolják; egyszerűen azt mondván lakonice nekik, t. i. a doktoroknak: ti is csak halandó emberek vagytok punktum!

Már akár hogy, akár mint van is ez a dolog, szép és méltánylandó a haladás: de még szebb, ha mint gyarló emberek, — nem avatkozva bele az Isten munkájába, nem kutatván az Isten frigiditását — a közegészségügy terén elkövetünk mindent, hogy városunk lakosságát a különböző fertőző betegségektől megóvjuk, vagyis kétszóval: a rendre tisztaságra szigorúan ügyelünk s az ezek ellen vétőket pedig következetesen megbüntetjük.

Igaz ugyan, hogy községünkről szólva, közegészségi viszonyainkat — a nagy átlaghoz mérten — a jobbak közé sorozhatjuk, (nagyon sokat tesz a tiszta, jó havasi levegő) különösen akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy Fogaras a szennyvizek levezetésére nincs még csatornázva, az utcai árkokban meggyülemelő piszkos, bűzös vizek a maguk ruzmázás mivoltukban pedig ép oly alkalmasak a hevenyfertőző kórok terjesztésére, mint amennyire alkalmas az epidemiák fejlesztésére a vízvezeték hiánya, melynek sulya alatt

TARCA.

TAVASZ.

Irtá: dr. Vértessy Gyula.

III.

Nem vagy te szép, arcodnak nincs
Egy szép vonása sem.
Csak a szemed, csak az ragyog
Tündöklőn, fényesen.

Ragyog s belőle olvasom
Sok édes titkotat,
Szerelmedről, hűségéről
Regél sokat, sokat.

S rajtam kívül nem látja más
Büvös szépségedet.
Mert más, ha nézi, nem beszél
Mint nékem, szép szemed . .

IV.

Minden utca kedves nekem
Hol valaha reád vártam.
A rét, erdő szent helyem lett,
Mert ott veled együtt jártam.

S mindenik hely oltárom, hol
Velem édes te is voltál.

Az pedig a menyországom,
Ahol egyszer megcsókoltál.

Még a követ is szeretem
Melyet lábad megérintett,
Még a port is, melyet a szél
A ruhádra reá hintett.

S magamat is csak azóta
Nem gyűlölöm, nem utálom,
Amióta szeretsz engem
Én szép, fehér gyöngyvirágom.

Mese a boldogságról.

A „Fogaras és Vidéke” számára
Irtá: Kaletsky Vilma.

(Folytatás.)

Imre szenvedélyesen magához öleli a szőke asszonyt. De nemsokára felébredt Irénkében a háziasszony, kibontakozik a karokból és kifut a próza birodalmába. Ott még egyszer szakértő szemekkel áttekint mindent. Terkának még egy pár parancsot ad és megint bejön.

Imre egy karosszékből ül és szerelmes mosolygással tekint fel asszonykájára. Az

most reá néz és kötekedő arccal oda lép ura elé és azt mondja:

— Ej, ej szép uracska, szabadna tudnom, honnan az a szép rózsabimbó a gomblyukában? Kérek feleletet!

— Szívesen asszonyom, ezt a rózsát a világ legszebb asszonyától kaptam!

Irénke önkéntelenül hajához kap. Csakugyan hiányzik onnan az előbb betűzött virág.

Férje kacagja mondja:

— Ejnye, milyen beképzelt kis asszony az én feleségem! Hát csak magácska lehet az a „világ legszebb asszonya?”

— Magának igen!

És újra végtelen, szerelmes csókban egybeolvadt lelkük, szívük. Most azonban behozta Terka a vacsorát és a fiatal pár a kis asztal mellé ülve, vig tréfa és uulatozás mellett látott a vacsora elfogyasztásához.

— Milyen ezermester vagy te, angyalom, — mondta Imre. Mikor még az volt a szándékom, hogy hatalmas bankárné leszesz, fogalmad sem volt még a főzésről és három hónap alatt a legnagyobb szerűbb háziasszony let belőled! Mit csináltál?!

Sirolin

a legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál u. m. idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.** Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 K.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg a következő cégnyomással legyen ellátva: **F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO** vegyészeti gyár **BASEL (Svájc).**

szenvedve, a lakosság különböző s minőség tekintetében a talaj szerint változó vízzel telt kutakból kénytelen a maga vízszükségleteit fedezni.

A vízvezeték és csatornázást ne is említsük, mert ezért kinevetnek bennünket. Ne bolygassuk tehát ezeket a transzcendentális problémákat, maradjunk csak az immanenszek körében, vagyis foglalkozunk azokkal a mizerábilis állapotokkal, melyek közvetlenül fenyegetik a község lakosságának egészségét.

Napról-napra közeledik a nyár, mely a maga természeti szépségeivel éppen olyan kellemes — különösen nálunk — mint amennyire fenyegető erjesztő melege a közegészségre és alkalmas a hevenyfertőző kórok fellépésére és terjedésére egyaránt s így csak indokolt, ha a nagyközség illetékes faktoraik között figyelemmel már most ügyelnek a közegészséget veszélyeztető dolgokra, mert elvégre valóban rossz szolgálatot tesznek a község polgárainak akkor, ha a veszély bekövetkezése esetén már „a legnagyobb eréllyel fáradoznak a járványok tovább való terjedésének meggátolásán,” holott talán nem is olyan okvetlenül szükséges, hogy a „tovaterjedés meggátolása” következék be, hanem kellő óvintézkedésekkel és rendszabályokkal, a járvány fellépésének is elejét lehet venni.

Például ilyen nálunk heti piacok alkalmával az ugynevezett gypaju, meg tudja Isten miféle szöröknek az árulása, melyeknél mindenféle régi, szennyes rongy és cafat kerül „terítékre,” ez a bacilusok valóságos melegágya, hol eme

apró mikroszkopikus lények zavartalanul folytathatják fejlődési processzusukat. Ilyen bacilus tenyésztő-telepek az Olt- és Timár-utcai bőserező és szárító helyek is.

Ezeknek a büze — azt hisszük — a község minden lakója előtt ismeretes, mert a nyári esték lágy fuvalmu szellője, bizony gyakran félretesz minden poézist és a maga szárnyain hordja a Ferenc József-térre s a község más utcáira is, szóval szerte-szét azt a penetráns szagot, mely ezeknek a bőszerítő utcáknak, ugynevezett „speciális illatuk”.

Öles miniszteri rendeletek foglalkoznak a bőszerítéskor követendő közegészségügyi intézkedésekkel, melyek a bőszerítést magában véve is a közegészségre veszélyesnek mondják s ily körülmények között igen közelfekvő, analog a föltevés, hogy az áztatott bőr szárítása, amikor az állati bőrben rejlő miazmák pára alakjában töltik be a levegőt, nem kevésbé veszélyeztetik a közegészséget.

Avagy nemcsak a közerköles, de higienikus szempontból véve is nem esik-e kifogás alá az is, hogy nálunk — a két engedélyezett helyet nem említve — nagyon sok az ugynevezett „pincérleány”, akik kiszolgálják a vendégeket sörrel, borral, szóval mindenfélével és sokszor nagyon is sokat tesznek a közegészség rovására. Ez a kis, maroknyi hely nagyon elvan árasztva, talán jó lenne ezeknek a létszámát a minimumra leszállítani?!

Ha most a fentiekhez hozzávesszük még azt a rengeteg szennyet, piszkot, köpeteket, ételmaradékot az utcákon; továbbá állati hullákat, ruhafoszványokat,

trágyát, üveget, stb, melyek a városon végig folyó patakok medreiben hevernek, azt hisszük, hogy rámutattunk mind ama dolgokra, melyeket a közegészség szempontjából az illetékes hatósági faktoroknak orvosolniuk kell, még mielőtt be nem köszönt a nyár és reánk nem törnek az orvvul leselkedő, ez idény obligát járványai! —ü.

Vármegyei közgyűlés.

(Folytatás.)

A községi ügyek során jóváhagyott Alsóvíst községnek határozata, hogy 426 k. 92 fill. szegényalapi kamathátralékot törölt; Ursz Alexa György marginéni lakosnak felebbezése a Marginén községben a múlt év végén eszközölt tisztujítás ellen, elutasított, hasonlóképp Garoiu János és társainak felebbezése a zernesti tisztujítás ellen beadtak, nemkülönbén Runcsán Josif és társai magurai lakosoknak felebbezése is, melyet a Magura községben megejtett tisztujítás ellen adtak be.

Múlt év december havában az Olthid ügyében Fogaras nagyközség részéről egy 12 tagu küldöttség küldetett fel a kerekedelmi és földmivelésügyi miniszterekhez, melynek költségei 600 koronát tesznek, azonban Fogaras nem lévén képes a költségeket viselni, kérte, hogy a megye fizesse ki a község által már előlegezett költségeket. A közgyűlés elhatározta, hogy a 600 k. költséget a közuti tartalékalapból fogja fedezni.

Drina Pálnak az Uj-Sinka községben és Cloca György s társainak a Kopacsól községben múlt év végén megtartott tisztujítás ellen benyújtott felebbezése elutasítottak és az eszközölt választások jóváhagyattak.

Szunyogszék község a jegyzőnek utazási átalányát 700 koronában, Vledény község pedig 300 koronában állapítván meg, a községi határozatok jóváhagyattak.

— Szerettelek Imre, azért tanultam mindent oly könnyen és gyorsan!

— Édes! . . .

Még egy ideig ülnek az asztal mellett; Imre elbeszéli hivatalbeli élményeit, azután pedig fogja Irénke férjét kezénél fogja és behuzza a szalónba, a melyben édes, rózsaszín fényben ragyog minden! Kinyitja az ébenfa zongorát és leül játszani.

Nagyon szépen játszik: vig keringőket, magyar dalokat, a végér pedig egy ábrándos, merengő kis dalt játszik az asszony, bús szövegét hozzá énekelve.

Férje a sarokban, kényelmes kerevetre dőlve, hallgatja azt a nótát.

— Imre, emlékszel? Akkor szeretted meg, midőn ezt a dalt játszottam Mariskáéknál! — Emlékszel?

— Hogy emlékszem-e?! Hisz, ha már sűrű dér borul a fejünkre, e dalnak emlékét még akkor is így fogom őrizni szivemben, mint ma! De akkor vallottam csak be szerelmemet; én megszerettelek már az első pillanatra!

Vig szórakozás mellett, hamarosan telt az idő, mire csak azon vették észre magukat, hogy 11 óra van.

— Most pedig mi is már álmosak vagyunk; menjünk aludni, hogy holnap friss erővel keressük fel a már régen nem látott, ismerős kis társaságunkat.

A változás titka.

Megint együtt vannak Mariskánál, de Irén hiányzik, mert nem igen jöhetett; férjét nem hagyja el, ha csak egy délutánra is.

Most kezdi Mariska végre, a nagy unszolásra:

— Tehát tudni akarjátok, édes lányok, Irén feltűnő, alapos változásának történetét? Klára igazat mondott, mikor azt mondta: „csak szeress egyszer Irén, teljesen megváltoznak elveid és vágyaid!” Irénnel csakugyan a szerelem tette azt, a mit mindnyájunk őszinte, jóakaró tanácsa nem birt elérni! És most milyen boldog! De hogy a dolog elejéhez térjek: Aznap, mikor Irén születésnapja volt, este férjem haza kísérté és midőn visszajött, azt a megjegyzést tette, hogy Irénke — szokása ellenére — nagyon szórakozott és szomorú volt. Alig hallotta, hogy mit beszélt vele.

Másnap nagy meglepetés várt reám: bátyámat az itteni akadémiához nevezték ki festőtanárnak. Férjem érte ment a vasúthoz. Volt boldogság, mikor egymást öleltük és csókoltuk! Irénnek irtam egy levélkét, melyben vacsorára meghívtam, de azt a választ kaptam, hogy gyöngélkedik, lefeküdt.

Nem tudtam azt elhinni, hozzamentem.

Odaérve, kis szobájában a kereveten nyugodva találtam. Halavány és szomorú

volt. Hozzá mentem, szívéhez szóltam és megkérdeztem, miért lett ilyen különös?

— Nem vagyok különös, csak boldogtalan!

— De miért? — kérdeztem.

— Szomorú álomom volt. Tegnap, midőn te, édes Mariskám, oly szépen beszéltél velem, hirtelen egy szép férfiarcot láttam lelkiszemeim előtt, egy gyönyörű, de teljessen ismeretlen, még sohasem látott arcot. Egy keskeny, halvány arcot, éjszétét, villogó szempárral. Oly szép volt! Azért is kellett, mihelyt itthon voltam, oly keservesen sirnom! Mikor a sok sirástól elfáradtam. elaludtam; álomban egy templomban láttam magam. Sötétség volt benne, csak az örök lámpa égett az oltár előtt. Én oda térdeltem és szivem mélyéből imádkoztam. Abban a percben megjelent az Isten előttem, azt kérdezte tőlem: Édes leányom mit kívánsz? Arra én teljesen leborulva, könnyörögve rebegettem: Óh, te jóságos Istenem, csak arra kérlek, tépd ki szivemből a rossz gondolatokat és adj helyette komoly, érett gondolkodást! És gyujtsd meg szivemben a szent szerelem lángját, a mely teljesen megtisztítja eltévedt lelkemet!

Isten erre mindkét kezét fejemre tette, megáldott és azt mondta:

— Leányom, meghallgatom kérésedet, már választottam férfit. Melletted áll!

(Folytatása következik.)

Uj-Porumbák község határozata, mellyel 400 korona ügyvédi díj kifizetését határozta el, megsemmisített, mert törvénytelenül és alap nélkül határozta el ily költségek kifizetését.

Oancea Leonte és társainak a Sarkaica községben és Boeriu Jakab és társainak a Vád községben megejtett tisztújítások ellen benyújtott felebbezését, hasonlóképen Puja Illés és társainak a Herszény községben tartott községi biróválasztás ellen, elutasították és a megtörtént választások helybenhagyattak.

Kopacsél község határozata, mellyel iskolai járulék címén 200 koronát szavazott meg, mint törvénybe ütköző, megsemmisített.

Jóváhagyott: Szunyogszék község határozata, mellyel 300 korona malomhasznobér elengedését határozta el, tekintettel a múlt évi nagy szárazságra; Almásmező község határozata, mellyel a bíró és tisztviselő társai részére tiszteletdíjat szavazott meg; Alsó-Árpás község határozata 31 kor. földhasznobér leírása iránt; Alsó-Szombatfalva község határozata, mellyel hátralékos követelések leírását határozta el és Lissza község által beterjesztett pótköltségvetés.

Megsemmisített Vojla község határozata, melyet a szegényalap tőkepénzének elhelyezése ügyében hozott. Boldea János kucsuláti körjegyzőnek felebbezése, melyet az alsó-kománai községi kézbesítő választása ellen adott be, elutasított és a választás helybenhagyott.

Alsó-Árpás község által faállományának eladása ügyében kötött szerződése jóváhagyott és a vételár hóvafordításának szempontjából tett, némi módosítással, indítványa vagyonszemlelő szempontból elfogadtatott.

Persány községnek határozata községi közgyűlési állás szervezésének mellőzése ügyében, megsemmisített és a község köteleztetett, hogy közgyűlést válasszon.

Kucsuláta község határozata, mellyel községi iroda és körjegyzői lakás céljára egy házteleknek megvásárlását határozta el és e célból 22000 korona törlesztéses kölcsön engedélyezését kérte, jóváhagyott, a kért kölcsön a tiszti nyugdíjalapból lesz kiadandó, hasonlóképpen Reusor község határozata is jóváhagyott, mellyel ingatlan vásárlását határozta el, hogy azon községi dögtert létesítsen.

Fogaras nagyközség határozata, mellyel a főbb és jártabb utcákon aszfaltjárda létesítésére kötelezte a tulajdonosokat, Zöldi József és társai fogarasi lakosok felebbezése folytán vizsgálat alá vetették és a szabályzat jóváhagyását határozta el a közgyűlés.

Megsemmisítette a közgyűlés Herszény község határozatát, mellyel 168 kor. 60 fill. országos tanítói nyugdíjjárulék fizetését megtagadta.

Galac község határozatát, mellyel az Olthid építés ügyében Budapestre felküldött küldöttség költségének hordozását elhatározta, jóváhagyta a közgyűlés.

Marháó Péter és társai galaci lakosoknak felebbezését, melyet a múlt év végén Galac községben tartott tisztújítás ellen adtak be, a közgyűlés elutasította és a választást helybenhagyta. Éppúgy elutasította Florea János és társai jaási lakosok felebbezését is, melyet a Jaás községben eszközölt tisztújítás ellen adtak be.

Galac község határozatát behajthatatlannak bizonyult községi követelések töröl-

hetése iránt, Sarkaica község határozatát, mellyel Bocu György és társai terhéről 30 kor. faszállítási díj elengedését határozta el és Kolun községnek határozatát, mellyel Kolun község nevén álló ingatlanoknak egyes lakosokra való átíratását engedélyezte, jóváhagyta a közgyűlés.

Danciu Péter és társai Szunyogszéki lakosok felebbezése folytán megsemmisítette a közgyűlés Szunyogszék község határozatát, melyben erdőlési díjak törlesztésére községi pótdó kivetését határozta el, a helyett, hogy azt a fa után beszédett díjakból fizetné.

Zernest község határozata, mellyel Garoiu Miklós ottani ügyvéd terhéről 37 k. 97 fill. községi pótdó törlesztését határozta el, jóváhagyott, éppúgy jóváhagyott azon nyilatkozatok, melyeket „Plaju Manuluj“ nevű erdőrészeknek telekkönyvi átírása iránt létrejött egyezség ügyében Kopacsél község képviselőtestülete és a kopacséli erdőtulajdonosok előterjesztettek, jóváhagyott; a sárkányi kir. járásbiróság által előterjesztett végzés is, mely Szunyogszék község tulajdonában levő földrészeknek a község egyes lakosainak nevére való átíratása iránt intézkedik; éppúgy jóváhagyott vagyonszemlelő szempontból azon birósági egyezség, mely a fogarasi kir. járásbiróság előtt jött létre és a szerzói volt urbéresek, valamint Ó- és Uj-Porumbák községek között folyt perben jött létre.

Elutasított Sona Jarka zernesti lakos felebbezése, melyet a miatt adott be, mert Zernest község képviselőtestülete a községi erdőből épületfa kiadását megtagadta.

Emanuel András és társai felebbezése folytán az Alsó-Szombatfalván megejtett községi szülészői választás megsemmisített, mert azon sem a főszolgabíró, sem a szolgabíró jelen nem volt.

Fogaras nagyközség határozata, melyben elhatározta, hogy néhai Kapocsányi Mór alispán nevére és emlékére a Fogarason építendő városi menház alapja javára 100 koronás alapítványt tesz, továbbá a vármegye közönségét felkéri, hogy egy, az elhunyt emlékéhez méltó siremlék létesítésére gyűjtést rendeljen el: a közgyűlés első részében jóváhagyott, második részére nézve pedig elhatározta a közgyűlés, hogy néhai alispánja sirhelyének méltó emlékkövel való megjelölésére gyűjtést rendelt el a törvényhatóság területén és erre a vármegye alispánját utasítja.

Oláhujfalu község határozatát, melyben 258 kor. 94 fillér behajthatatlannak bizonyult községi pótdó törlesztését határozta el, nemkülönben Alsó-Komána község határozatát, mellyel a m. kir. csendőrlaktanyának hasznobérbe kiadott házának helyreállítására és községi irodájának felépítésére 600é korona kölcsön felvételének engedélyezését kérte, jóváhagyta a közgyűlés és a 6000 korona kölcsönt a tiszti nyugdíj alapból kiutalni határozta.

Végül a Fogarasvármegyei Gazdasági Egyesület kérése folytán 100 korona évi segélyt szavazott meg a közgyűlés az egylet részére, a mensa academia kérését pedig, mellyel szintén némi segély kiutalását kérte, alap hiányában teljesíteni nem tudta.

Már meglehetősen előrehaladott volt az idő, midőn főispán a közgyűlést a tagok éljenzése mellett berekesztette.

—y.

Vándorló sztinák a Hortobágyi hegyekben.*

A fogarasvármegyei fensikot északról a Hortobágyi hegyek szegélyezik, amelyek hosszú láncolatban vonulnak Felek tájékaról egészen a baróti hegyességig. Tekintve csekély relativ magasságukat, inkább dombvidéknek tűnik fel a különböző alaku csucoknak, hosszan elnyult gerinceknek, pupos hátú emelkedéseknek, szakadékoknak és horgosoknak e tömkelege, amelyeknek keleti szakaszában tör át az ujjabbkori vulkanikus kőzeteknek egy-egy töréshé (trachit vagy trachittuffa). E vidék földtani rétegei a harmadkor legutolsó idejéből származnak. Hatalmas agyagrétegek váltakoznak laza szerkezetű löszlerakodmányokkal és nagy számú, legömbölyödött harmadkoru homokköveket bezáró, tagadhatatlanul régebbi jégkorszaki eredetre valló tömeges agyaggal. A lakosság természetszerűen keresi e kövekben szegény ország-részekben e záródmányokat, mert belőlük épült házuk szilárd alkotórésze. Különben az egész vidék számtalan szakadékkal és tornyos lösz-oldalaival tereptanilag rendkívül változatos.

A vidék általában mivel tájauk képét tárja elénk. Hajdan hatalmas erdőség borithatta, de a jelenben, kevés folt híján, az erdőirtás sivár következményei mutatkoznak, úgy, hogy a fogarasi fensikről nézve, e hegyvidék nagyon kopárnak látszik. Ez a kép azonban csakhamar megváltozik, ha az Olt mellékére meredeken aláereszkedő hegyoldalra felkapaszkodunk, mert akkor előtűnik áll az a hullámos nagy feltérés, amelyet az atmoszfériák ugyan nagyon kikezdetek, mert rajta a folyók kiváló működése minduntalan új meg új felületi alakzatokat teremt, de amely az emberek szorgalma folytán üde zöldjével, jól mivel szántóföldjeivel, kiterjedt kitűnő legelő ugargyalival igen jó benyomást gyakorol.

Az itt letelepedett oláh lakosság a határ kihasználásában három éves vetésforgót követ és pedig felosztja az összes földeket három részre, az első részt kukoricával, a másikat buzával, rozssal veti be, a harmadikat pedig ugarnak hagyja. Az ugar legelőül szolgál bivalynak, fehér szarvasmarháának s juhoknak. És pedig az ugart a szerint, a mint messze kiterül vagy nagyon hepe-hupás, két egyenlő részre osztják. Az egy tagban levő nagy legelőket járják a bivalyokkal s szarvasmarháával, a kisebbeket és elszórtakat a juhokkal. A domborzati viszonyok pedig olyanok, hogy

* A magyar nemzeti muzeum néprajzi osztályának értesítőjében jelent meg e cikk, a szerző, helybeli áll. főgimnáziumi tanár engedelmével élve, örömmel közöljük a mi lapunkban is a helyi vonatkozás kedvéért.

az egy tagban levő ugarok inkább a telepek közelében, az elaprózott, völgyhajlásban fekvő, szakadékos ugarok pedig a telepektől jó messze vannak. Míg a bivaly- és szarvasmarhacsordákat a pásztor minden nap haza hajthatja, addig a juhnyájakat őrző csobán tavasz jöttével kihajt az ugarra s ott marad rendszeresen november 1-ig, mivel a határok, kivált Nagyküküllőmegye déli részében, nagyon terjedelmesek. Így a középhegység vidékén a havasi pásztorélet egy neme fejlődött ki, mely még nem igazi havasi pásztorélet, de épp olyan fáradságos, mint amaz.

Néprajzi tekintetben ez az észlelet a közfelfogást igazolja, mely az oláhokat a par excellence pásztorkodó népek közé sorolja. A századok kulturális munkája itt is érintetlenül hagyta a középhegységben letelepedett oláhok majdnem ösztönszerű, mert öröklött hajlandóságát a pásztorelethez. Ahol az a kezdetleges közigazgatási állapotokkal vele jár, a mai oláh éppen úgy él, mint egyes kisebb csoportokban a Balkán-félszigetről felszállingozott elődjéi.

A havasi és a középhegységben folyó pásztorkodás között azonban mélyen járó különbség van. A havasi juhász sztináját (kúnyhó) oly helyen építi fel, mely középpontja azoknak a havasi legelőknek, amelyekre juhait járnak. A sztina helyét jól kell megválasztania, a hirtenlenül támadó fergetegtől jól megvédett helyen, ahová könnyű szerrel eljuthat minden este fejés idejében nyájával.

A középhegységben pásztorkodót azonban nem bántják sem az időjárás viszontagságai, sem pedig a könnyű közlekedés kérdése. Sztináját egy helyre nem építheti, mert a legelőhelyek legnagyobb részét ugarföldek lévén, igen nagy utakat kellene mindennap megtennie, ha a szertesőrt legelőket felkeresni akarja. Tehát vándorló sztináról kell gondoskodnia.

A sztina egyszerű deszkából összerótt, kerekeken járó alkotmány, melynek továbbítására ugarról-ugarra a legelők nehéz járhatósága miatt hat-nyolc ökör szükséges. A sztina terjedelme nem nagy, éppen csak annyi hely van benne, hogy a sajt készítés műveleteit benne elvégezni lehessen. Berendezése is a lehető legegyszerűbb. Az egyik sarokban van a kövekből rakott tűzhely, mely fölött kampón lóg a tejfőző katlan, mely a katlankészítő sátoros cigányok egyszerű készítménye. A sztina elejét függőleges deszka két részre osztja, az egyik mellett áll az alacsony fejtőszámló, melyre a fejő csobán ráül, ha a karámba terelt juhokat egymásután sorba feji. A karámnak két bejárata s a karám egész hosszán átvonuló választófal van, mely a sztina elején levő deszkához csatlako-

zik s a még meg nem fejt juhokat a már megfejtektől elválasztja.

A frissen fejt tejet azonnal melegítik, megalvasztják s a kiváló édes turót — az ordát — egyszerű fűzfavesszőből font kanállal lefölelik. Az ordatómeget egy széles szitaabroncs közé szoritják. Feneke egyszerű gyalult deszka. Ha a forma megtelt, befödik másik deszkával, melyre pár sulyos követ raknak. Gondosabb gazdák a szitaabroncs fenekét sűrű kendervászonnal kötik be. Lassabban, de jobban távozik úgy a savó a sajtolt ordából.

Az alacsony orda-hengereket egy időre még elhelyezik a sztina falán levő polcokra, hogy megszáradjanak és azután hazaküldik a falvakba, hogy a gazdasszonyok meggyúrják és előleges erjedésen átment brinza válják belőle.

A vándorló sztinák csobánjait a falvakból szokták eleséggel ellátni. A csobán nem a sztinában alszik, hanem szabad ég alatt, az őrizetére bizott juhnyáj között, legfeljebb nagy, bozontos sipkáját, kecsuleját, rakja párna gyanánt feje alá és a karámfalak egyikét kicövekeli szélfogónak, oldala mellé.

A karám fűzfafonatait a felszedés-kor összekötözik és a sztinába tolják, hogy az új legelőhelyen ismét felállítsák. Ez két övekkel történik, amelyek legalább 30—40 cm.-nyire állnak ki a földből.

Sebők Samu.

Nyomdász gyerek.

Irta: Édes Elemér.

A nyomdász gyerek Plátó világhírű bölcsészünk meghatározása szerint a kétlábu tollatlan madarak fajaihoz tartozik. Pulszky Gusztáv jogbölcsészeti tankönyve szerint „érzéki észlénny.”

Tartozkodási helye különben a nyomda. — De legtöbbit az ujságírók lakása előtt tanyázik.

Táplálkozási főeszköze a kézirat — s ezért az ujságírók válfaját folytonosan üldözi sőt zaklatja. De máskülönben nem ragadozó és vérengző madár, mert ha kézirattal kielégítet, nyugodtan visszamegy állandó tartozkodási helyére a nyomdába.

Az ujságírók azonban szörnyen félnek tőle az üldözése miatt s amennyiben lehet teljesen ismeretlen helyre költöznek. Azonban ennek dacára is felkeresik a legelrejtettebb helyeket is és követelőzésekkel bosszantják az ujságírókat.

Különös ismertető jele a nyomdász gyereknek, kissé szurtos kötény, mosolygó arc s követelőző tekintet.

Az üldözései elől leginkább és legjobban megszabadul, ha a csillagokra előtte megesküszik, hogy ujságot soha ez életben nem olvastál s irni olvasni nem hogy magad személyesen egyáltalában nem tudsz, hanem még elődeid is irástudatlanságuk folytán szóbelileg végrendelkeztek hátramaradt csekély ingóságik felől.

Megtörtént már az az eset is a vérmezebb ujságírók fajával, hogy amidőn ezek rejtekhelyükről előjönni nem akartak a főszervező urak és kiadók biztatására a nyom-

dász gyerekek háromnapi eleséggel vonultak fel csapatosan az ujságíró lakása elé s váltakozva örködték éjjel-nappal az illető író távozása fölött. S közben-közben követeket is küldöttek be, meggyőződni az író személyes egészségi állapotáról.

Különben a nyomdász gyerekeket két osztályba sorozhatjuk. 1. Hetilapnál levő nyomdász gyerek. 2. Napilapnál levő nyomdász gyerek. — A hetilapnál levő jámborabb mint az utóbbi, amennyiben ezt a hét első napjaiban könnyebben lerázhatod a nyakadról, mint sürgős hitelezőidet. Ez csupán a hét közepe táján válik mindinkább kellemetlenebbé.

A napilapnál levő nyomdász gyerek azonban folytonosan bosszantja az ujságírók válfaját. A legsötétebb éjszakában kirángatja az ujságíró a kávéház vagy vendéglő asztala mellől s villogó szemekkel kéziratot követel.

Az is megtörtént már, hogy a szegény ujságíró szerencsétlenül járt, karját és lábát törte, — vagy pláne más világra költözött — s a nyomdász gyerek e különös esetről is kérdő tekintettel volt, — hogy a kézirat hol maradt?

Haszna a nyomdász gyereknek, hogy több kevesebb viszontagságok és szidalmak között összehordja az ujságíróktól a kéziratokat. És este, amidőn az öreg sajtó sulyosan dobja ki magából a kész ujság lapokat, ő azokat bámulva nézi, vagy pedig a nyomda helyiség egy elrejtett kuckójában ül és gondolkodik a felől, hogy mikor is lesz vége a zaklatott inas éveknél!

H I R E K.

— Személyi hírek. Bartheldy István m. kir. honvéd ezredes e hó 26-án délben városunkba érkezett és az itt állomásozó honvéd zászlóalj felett szemlét tartott s megelégedéssel szóllott a zászlóalj kitűnő kiképzéséről. 27-én d. u. visszatért Brassóba. — Pacák Kálmán m. kir. honvéd alezredes, zászlóalj parancsnok e hó 17-én több heti szabadságra utazott. A zászlóalj parancsnokságot távolléte idejére Intzédy Gyula százados vette át.

— Eljegyzés. Zakariás Márton, a köztiszteletben álló Marci bácsi kellemes hirtudat velünk. Fia: Zakariás Oszkár, a békésgyulai m. kir. 2 honvéd gyalog ezred daliás főhadnagya, aki még nem régiben városunk előkelő társadalmának kedves és általánosan ismert alakja volt f. hó 23-án jegyet váltott Schnörch Olga kisasszonyval, a békésgyulai m. kir. 2 honvéd gyalogezred parancsnokának Schnörch Gyula ezredesnek bájos és nagyműveltségű lányával. Isten áldása legyen a megköntendő szép frigyén.

— Halálözás. Mély részvétellel értesültünk, hogy Csiky Zsigmondné, született Éthei Oross Irén, f. hó 22-én, boldog házasságának 10-ik évében meghalt. Halálát férjén és három gyermekén kívül rokonai, ismerősei is gyászolják. Temetése folyó hó 24-én nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék csendesen!

— Hangverseny. Mult számunkban már jeleztük, hogy Cséka Aladár zenetanár monstre-hangversenyét május hó 6-án, este 8 órakor, a Lauritsch-szálló nagytermében tartja meg. A meghívókat a jövő hét folyamán szétküldik s a plakátok is jelzik a művészek hangversenyét. Fölvívjuk erre ismét olvasóink b. figyelmét.

— **Bladó.** A helybeli honvéd zászlóalj e hó 27-én éjjeli gyakorlatot tartott, amelyet megelőzőleg délután 7 órakor riadó volt, a mikor is a zászlóalj a szokott gyorsasággal sorakozott a laktanya udvarán.

— **Felhívás.** Tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség becses figyelmét a tűzoltó parancsnokság kibocsátott ívére, melyet aláírni a tűzoltózenekar megalapítására vonatkozólag adakozni általában sziveskedjenek. Megjegyzendő, hogy ez az általunk megalapított térzenét is fogja szolgálni, pótolni, ugyanazért kérjük az ujjonnan szervezett tűzoltó-egyesületre való tekintettel a kegyes pártfogást és támogatást.

— **Pályázat.** A lisszai körjegyzőségnél rendszeresített segédjegyző és anyakönyvvezető helyettesi állásra pályázat van hirdetve. Az állás javadalmazása 600 korona fizetés és 200 korona lakásbér. A pályázati kérvény beadásának határideje f. év május 25.

— **Nyugdíj.** Molnár Lajos kir. pénzügyi tanácsos, Csik- és Udvarhelyvármegyék pénzügyigazgatója, megrongált egészségi viszonyai miatt véglegesen nyugalomba helyeztetett és folyó hó végével állásától megválnak.

— **Fertőző betegségek.** A megyei főorvos jelentése szerint e hét lefolyása alatt megyénkben a következő betegségek fordultak elő: Mandra községben kanyaró 7 eset, ugyanott ronsoló toroklob 1 eset. Vaádon vörheny 16, Kercen ugyanaz 10, Kercen kanyaró 1, ugyanott szamárhurut 1. Fogarason gyermekági láz 1 esetben fordult elő. Ez utóbbi betegségek esetén különösen csodálkozunk, mert Szemmelweis után ma már ennek halállal végződnie tudunkkal egyáltalában nem volna szabad.

— **Figyelmeztetés.** Ajánljuk a közönség figyelmébe, hogy óvakodjék a sétatéren legujabban ültetett zsenge, fiatal élősövény kerítés megrongálásától. Ezt már a szép iránti jóízlés is megköveteli, hiszen más helyeken is a parkok és ültetvényei a közönség pártfogásába vannak ajánlva. De különben is a hátóság felügyelete alatt állanak és az ültetvények megrongálót a törvény kihágásilag bünteti.

— **Részeges mezőőrök.** Trimitás István és Illés Szilárd netoti mezőőrök megúvnán más földjét őrizni, e hó 17-én betértek a récei korcsmába. Tele iván magukat a buólő nedűből, kötelességeik lelkiismeretes teljesítése végett kimentek a határra, ahol egy Marin György nevű szerencsétlen juhászt találtak, aki botjára támaszkodva nyugodtan legeltető nyáját. A buzgó mezőőrök hivatásuk magaslatán állva, megakarták zálogolni a juhászt, noha nem legeltetett „tilos“-ban. Amde a juhász zálogot adni nem akart, a mire verekedés támadt köztük, miközben a juhászt a mezőőrök elverték s ráadásul meg is zálogolták. A dolog részleteit az ügyészség tisztázza.

— **800 gyár.** Mint értesülünk, a m. kir. kereskedelmi miniszteriumba nem kevesebb, mint 800 gyáralapítási kérvény fekszik. E kérvények nagy részét osztrák és német gyárosok adták be, akik állami kedvezményeket és egyéb támogatást kérnek a magyar kormánytól. Érdekes, hogy a kérvényező legnagyobbrésze a sextiliparosok közé tartozik, kik közt sok elsőrangú csehországi posztó és gyapotgyáros van. Ez is jellemzi a politikai helyzetet.

— **Cirkusz.** A napokban érkezik városunkba Schmidt nagy cirkusza, mely a mostanival össze sem hasonlítható. Laptársaink a „Nagyszében és Vi-

déke“ stb. mind igen méltánylólag, kedvezően nyilatkoznak Schmidt cirkuszáról. Ezek alapján mi is ajánljuk — már előre is — a n. é. közönség b. figyelmébe.

— **Nemes boszu.** F. hó 24-én, homorod-ujfalui Godra István nevű jómódú gazda Fogarasba jött és a Nagel Gyula féle korcsmába beszállt. Lovait az istállóba kötötte és elment a városba. Mire visszatért, egyik lova, amelyik 300 koronát ért, a jobb lapockáján bicskával megvolt szúrva. Azonnal állatorvost hivatott a rendőrség pedig nyomozza a valószínűleg, boszúból elkövetett szurkálás tettesét.

— **A megcsúfolt tavasz.** A vén, öreg télapó még mindig föl-föl üti bozontos, torzonborz ábrázatát a kibontakozni akaró kedves tavaszban. Örökségét szorongatva, nehezen akarja átengedni a mosolygó, élni, virulni vágyó játszi unokának. Már leveleznek a fák is (de korántsem egymásnak irnak) itt vannak a fecskék, golyák, dalos madarak, a télapó még mindig hörög, viaskodik a tavasszal és ez az erőből duzzadó fiatal még sem tudja végképen elpusztítani. Sokan busznak azért, mert a téli kabátokat még nem lehet becsapni a zálogházba s a tavaszi kabátokat pedig nem tudják onnan kiszabadítani.

— **A figyelmeztető bivaly.** Ünnepszombatján Alsószombatfalván vásár volt, melyen nagyon sok bivaly volt eladó, de a többek közül egy bivaly türelmetlenül — talán ideges volt (Szedő) — illa berek, nád a kerek, futásnak eredt, direkción nach Fogaras! . . . De mire a városba ért, kifáradtan meglapított gyors lépteit s csak bandukolva ment. A Ferenc József-téren két anyóka ugyancsak belemelegedett — a pletykálkodásba, pedig feltámadásra siettek. A bivaly hátulról az egyiket szeliden megbillettette, mintha figyelmeztette volna őket, hogy ne pletykálkodjatok már, hanem menjete a feltámadásra! A két asszony az intést megrökönyödve fogadta s szótfogadva, elmentek feltámasztani a Jézuskát. Csoda, hogy a bivaly intése ezuttal szelid volt, pedig az nem ismeri az illemtant!

— **Állategészségügy.** Zár alól föloldották: rühkór megszűnése miatt Vaád, Szervesztrény és lépfene miatt pedig Vajdaréce községeket. Zár alá helyezték: lépfene miatt Galac, bivalyész miatt pedig Alsószombatfalva községeket.

— **Mikor lesz a sorozás.** Az év elején már olyan zavarosak voltak a politikai viszonyok, hogy ki sem tüzték a sorozás idejét. A rendes idő már jól el is múlt és most arról értesíti a katonai ügyosztályokat a honvédelmi miniszter, hogy a sorozásra legfeljebb júniusban lehet gondolni. De akkor is csak úgy, ha addig a politikai helyzet rendbe jön. Valószínűleg azonban épen aratás idején nem tartják a sorozást, már akkor inkább egy hónappal később.

— **Tűz.** Folyó hó 23-án este 8—9 óra között tüzi lárma verte föl a várost. Slavik vaskereskedésénél az udvarban levő raktár kigyuladt és leégett. A raktárban volt egy hordó petroleum is, de az nem gyuladt meg, mert az égő raktárból Szabó János és Fülöp Mózes nevű közlegények (a cs. és kir. zászlóaljtól) ügyesen kivitték. A két ügyes bakát a tűzoltóparancsnok megjutalmazásra előterjesztette. A kivonuló tűzoltóság is megtette kötelességét, mert egy óra alatt egyetlen égő

szén sem volt látható. A tűz gondatlanságból keletkezett, hogy miként, azt a vizsgálat van hivatva eldönteni. Mindenesetre felhívjuk a hatóság és a tulajdonos figyelmét azon körülményre, hogy mi lett volna, ha a raktárakkal és házakkal teljesen beépített szűk helyen a teli hordó petroleum meggyulad? Faraktárban, nyitott hordóban petroleumot tartani vétkes gondatlanság.

— **Fogarasi népfürdő.** Kádfürdők március hó 1-től: I. oszt. 1 kor. II. oszt. 60 fill. Iskolásgyerekek részére pénteken és szombaton délután 1—3 óráig lányok, 3 óra után fiúk, saját fehérneművel. Gőzfürdő: péntek, szombat és vasárnap. Pénteken 9—3 óráig férfiak 1 kor. 3 óra után katonák 10 fillér; szombaton 9—3 óráig nők 1 kor. 3 óra után férfiak 60 fill.; vasárnap 7—12 óráig férfiak 1 korona. Egy évi fürdő, egy gőzfürdőbe 20 korona és kádfürdőbe 30 korona. Beteg személyek — szegénységi bizonyítvánnyal — ingyenjegyet kapnak. A tulajdonos Stoff.

— **Korcsmai osendélet Netoton.** Stroja Illés, Lázár Efrem, Leabu Andre netoti lakosok négy társukkal a napokban betértek a korcsmába s onnan a korcsmáros többszöri felszólítására sem voltak hajlandók eltávozni. A korcsmáros végre a lámpákat kioltotta, a mire a vendégek eltávoztak, de kis idő múlva Stroja Illés és Leabu André visszatértek és bosszúból a korcsma összes ablakait fejszükkel bevették. A korcsmáros a feljelentést nevezettek ellen megtette.

— **Székely kiállítás.** A Székely Társaságokból alakult szövetség ez évi rendes közgyűlését augusztusban Sepsiszentgyörgyön fogja megtartani. Ez alkalommal egy helyi, székely kiállítást is rendeznek. Az erre vonatkozó megkereséseket már szét is küldötte az elnökség. A székely szövetségnek az a célja ezzel, hogy különösen a kivitelre képes székely produktumokat megismertesse az előreláthatólag nagy számmal megjelenő idegenekkel.

— **A „Pokolsár.“** Kovászna világhírű fürdője: a Pokolsár forrása, köztudomás szerint évek óta gyengébben zubogott, mint az előtt. Most azonban újból kitört régi ereje és jobban forr, mint valaha. Hamvasszürke vizén nagyobb tömegben uszlik a kátrányszerű fekete-barna folyadék. Noha gyógyító ereje eddig sem csökkent, mégis sokan nem bíztak benne annyira, mint mikor teljes erejében zubogott. Most, hogy régi erejében mutatkozik, régi hirneve is előkerül.

— **Uj gazdasági egyesület.** Kovásznán gazdasági egyesület fog alakulni. Az egyesület célja, hogy a kovásznai piaci árak türelmetlen magasságát, mely jóval feljebb áll a budapestinél, a rendes mederbe szorítsa. Ezzel követendő példát ad a mi gazdasági egyesületünknek is, mert bizony drágább piac nem kell a miénknek. Az új egyesület az ipari érdekeket is szem előtt fogja tartani.

— **Olcsobb a petroleum.** A magyar-osztrák petroleum-kartel, a petroleum árát, mint a Kereskedők Lapja jelenti, métermázsánként 2 $\frac{1}{2}$ koronával leszállította, ennél fogva a petroleum olcsóbb lesz.

— **Kutyaverekezés.** F. hó 29-én este felé a Hirschorn-féle üzlet előtt két borjunagyságu kutya összemarakodott s valósággal megrettegették vonitásaikkal a járó-kelőket. Csoda, hogy elkeseredett dühökben még valakit véletlenül meg nem martak. Kérjük az ilyen nagy kutyák tulajdonosait, hogy a dühöngő cerberuszokat ne ereszék szabadon, hanem vezessék pórázon, hogy nagyobb baj ne essék.

Nyilttér.

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Felédhetetlen, drága nőm hirtelen halála annyira lesújtott, hogy nem vagyok képes a nagymértékben nyilvánult, szíves részvétért külön-külön köszönetet mondani. Ezuton fejzem ki tehát jóbarátainnak, ismerőseimnek, szíves részvételükért őszinte köszönetemet.

Fogaras, 1905. évi április hó 29.

Csiky Zsigmond.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

V. J. L. Miskolc. Hosszu hallgatás után a kitűnő tárcát megkaptuk. Legközelebb sorát ejtjük. Köszönjük. Üdvözet!

Dr. V. Ö. Nagyvárad. Kérjük b. türelmét. Üdv!

V. V. Fiume. Kedves levelét a tárcával együtt megkaptuk. Mihelyt a korábban érkezett tárcákat leközlöttük, az Ön-é is okvetlen jön. Az előléptetéshez őszintén gratulálunk. Valóban igaz az, hogy „senki sem próféta a maga hazájában.” Üdv!

Veridikusz. Fogaras. Mi sem vallást, sem szektákat, sem nemzetiségeket nem szolgálunk, hanem a közügyet. Fogaras fölvirágzásán fáradozunk. Minket semmiféle egyéni érdek nem vezet, aki ilyesmit tételez föl rólunk, az nagyon csalódik.

Feltámadás, Resurrexit, Husvét, A Golgothán, Nagypénteken című klapanciák nagyon gyöngék, úgy, hogy minden erőltetett szárnypróbálgatások s legjobb akaratum mellett sem voltak képesek tovább repülni a — papirkosárnál. Ott adták ki szegények árva lelkeiket s ott lesik a feltámadás nagy napját!

Aki nem tud arabuszul, ne beszéljen arabuszul.

Dr. V. Gy. Nagyszeben. Mult számunkból a két utolsó ciklus kiszorult. Most közöltük. Üdv!

P. F. Fogaras. Máskor is kérjük b. munkálkodását.

B. J. Helyben. Mult számunkból kiszorulván, a referátát most folytatjuk. Üdvözet!

G. D. Lókó. Köszönjük. Máskor is kérünk. Üdv!

A. M. Galac. Az érdekes historiát egyik legközelebbi számunkban megkezdjük. Köszönjük. Salutare!

É. E. Tiszatarján. Megkaptuk, közöltük, köszönjük. Üdv!

G. A. Helyben. Nagyon köszönjük és kérjük b. munkálkodását máskor is. Azonban olyan tárcahalmaz vár közlésre, hogy kénytelenek vagyunk b. türelmét kérni, sorba kell venni mint a falusi bíróságot!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Sz. 865—905. tkv.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS. KIVONAT.

A sárkányi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Furnika fogarasi tak. pénztár végrehajtónak, valamint a Venetiana tak.-pénztár csatlakoznak Boboja Jacob György és neje végrehajtást szenvedő elleni 434 kor. s illetve 120 kor. törke követelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. bíróságot) területén lévő

a felsővenicei határban fekvő, a felsővenicei 3. számú tkjben Boboja György, Boboja János, Boboja Péter kisk. Boboja Margalina, kisk. Butum Costandin lui Bukur tulajdonaként felvett 210a hrsz. ingatlanra 9 kor.

261	hrs. ingatl.	34 kor.
466, 467	" "	30 "
474, 476	" "	12 "
591, 593/1	" "	11 "
610	" "	8 "
612	" "	8 "
863, 864	" "	38 "
866	" "	2 "
887	" "	12 "
888/2	" "	10 "
890	" "	12 "
891/2	" "	5 "
901, 902 2	" "	19 "
1009, 1010/1	" "	27 "
1200, 1201/2	" "	66 "
1203	" "	7 "
1204/2	" "	4 "
1224, 1225/2	" "	3 "
1227	" "	2 "
1228/2	" "	1 "
1236/2	" "	17 "
1577, 1580	" "	27 "
1637	" "	4 "
1910, 1912/2	" "	21 "
1913	" "	22 "
1915/1	" "	11 "
1919, 1921/1	" "	12 "
1922	" "	5 "
1924/1	" "	3 "
1926, 1927/1	" "	3 "
1995	" "	16 "
2126	" "	7 "
2131, 2134, 2137	" "	16 "
2214	" "	3 "
2216, 2217/1	" "	5 "
221, 71 s	" "	2 "
2485, 2486	" "	16 "
2567, 2568	" "	72 "
2701	" "	19 "
2707, 2708	" "	38 "
2712, 2713	" "	51 "
2751, 2752	" "	1 "
2858, 2859, 2860	" "	20 "
238/a/1	" "	1 "
239/2	" "	4 "
405/6	" "	2 "
437/8	" "	23 "
543/1, 544/1	" "	21 "
700/2, 741/2, 743/2, 745/2,a, 746/6, 753/1,	hrs. ingatlanok	109 kor.
753/3	" "	2448/12,
2449/2	hrs. ingatlanok	222 kor.
2782/3	" "	15 "
1093/2	" "	56 "

és a felsővenicei 258. sz. tkjben Boboja Resila kisk. Urdea Boboja György, Boboja János, Boboja Péter, kisk. Boboja Margalina, kisk. Butulu Costandin lui Bukur és Boboja Jacob György mint Boamfa Ilona tulajdonaként felvett 8. és 9. hrsz. ingatlanok 332 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1905. évi május hó 18-ik napján d. e. 9 órakor felsővenice község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sárkány, 1905. március 7.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.

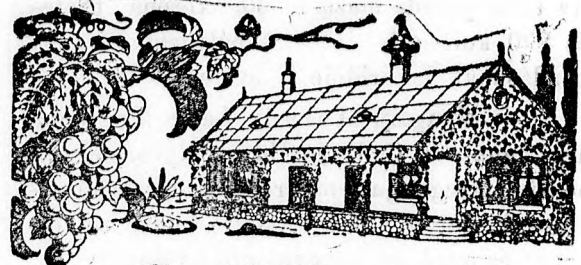
Stavarsz,
kir. albiró.

* **GRAMOPHON** *

nagy választékban
csekély havi részletfizetés
mellett
jutányos áron kaphatók

THIERFELD DÁVID
könyvkereskedésében
FOGARASON.

* **GRAMOPHON** *

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé, kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre, anélkül hogy a legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része, ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőoltványok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware” siva, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. 8—10

Tisztelettel értesitem Fogaras és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy Fogarason, a Román-féle házban (Sterzing-u. 6.) folyó évi május hó 1-én

fogtechnikai műtermet

fogok nyitni és készíteni a fogászatba vágó összes különlegességeket. — Sokoldalu tapasztalataim, melyeket a külföldön évek során át elsajátítottam, továbbá szakmám alapos ismerete feljogosítanak arra, hogy a szakmabeli tudomány követelményeinek megfelelő munkával szolgálhassak.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel

Fleischmann Hermann
fogtechnikus.

CIRKUSZ

Schmidt

a napokban érkezik meg 40 személlyel,
25 lóval és saját zenekarral rendelkező
kitünő társulatával.

Előadásait jövő hét folyamán kezdi meg.

**Legjobb
szépitőszert!**
Hölgyek
részére
nélkülözhe-
tetlen

**A női szépség
elérésére, tökéletesíté-
sére és fenntartására**
legkitünőbb és legbizto-
sabb a vegytiszta, sem
higanyt, sem ólmot
nem tartalmazó, tel-
jesen ártalmatlan,
minden gyógyszer-
tárban, drogériában
és illatszerkeres-
kedésben kap-
ható

**FÖLDES
MARGIT-
CRÈME**

Ezen vilá-
ghírű arc-
kenőcs
eltávolít
széplőt,
májfoltot,
pattanást,
mitesszert és
más bőrbajt,
sőt ráncokat,
himlőhelyeket
is, az arcot fe-
hérré, simává és
üdvévé varázsolja.
Ára: kis tégely 1 k.,
nagy 2 k., Margit-
hölgypor (3-féle szín-
ben) 1.20 k., Margit-
szappan 70 fill., Mar-
git-fogpép (Zahnpaste)
1 k., Margit arcovíz 1 k.
Postán utánvétellel vagy a
pénz előzetes beküldése után
küldi a készítő:
Földes Kelemen gyógyszerész,
Arad.
Főraktár Fogarason: Auner
F. & Graeser F., Hermann P. János,
Pildner Steinburg gyógyszerárak-
ban.
4-5

**Csodás,
gyors és
biztos hatású**
Törv. védve.
Óvakodjunk
utánzatoktól

vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. novem-
ber 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisz-
teri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmé-
ben a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elis-
mervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1905. évi március hó 27.
A kir. bíróság, mint t.lkvi hatóság.
Dr. Virágh Károly
kir. albiró.

**Kérjen
egészen ingyen**
zománcozott edény

képes árjegyzéket. Probarendelmény: 6 fazék és 6
lábos különféle nagyságban, összesen 12 drb 1 frt.
75 kr; 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főző-
lábos, összesen 12 darab 3 frt. 50 kr. és egy teljes
zománcozott mosdókészlet, mely áll: lavor, vizes-
veder, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefe-
tartó, összesen 2 frt. 50 kr., csak én szállíthatók.
— Ingyen csomagolás utánvételel mellett.

**KOHN, gyári raktáros, Budapest,
VI., Csengeri-utca 51. szám.**
Sürgőnycim: KOHN edénygyári raktár, Budapest.
15-20

Jorgó János óra s, gyáriraktár:
BÉCS, III./4. Renn-
weg 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon
illusztrált árjegyzékemet ingyen és bér-
mentve megkaphassa, olcsó bevásárlás
céljából. Az üzleti eljárás szigoruan
tisztességes, rászedés teljesen kizárva.

Órajavítási műhely. Minden-
nemű zseborába új rugó behelyezése 40 kr. Minden
vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből: 7787. sz. legol-
csóbb, legjobb strapácóra, nikkeltokban, 36 órás
járásu frt. 2.30. 8039. sz. valódi ezüst páncél-lánc
15 gr. frt. 1.—. 7858. sz. ezüst remontoir, dupla fe-
delű frt. 5.—, 7989. sz. inga-óra ütőművel, 2 sullyal
130 cm. magas frt. 11.50. 7929. sz. jó ébresztő-óra
frt. 1.20.

Szíveskedjék nevemre és házszámomra
75/B. pontosan ügyelni

**Erzsébet királyné-
sorsjegyek eladásával
foglalkozó
ÜGYNÖKÖK**
magas jutalékkal felvétet-
nek. Ajánlatok intézendők

**Fischer és Riesz
bankház**
Budapest, Erzsébet-körút 9.
5-6

TANONC
felvétetik a Madács-féle fényké-
pészeti műterembe Fogarason.

Sz: 2075—905. t.lkvi
ÁRVERÉSI HIRDET. KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbírósg mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Schul
Henrik fogarasi lakós végrehajthatónak Zolt-
ner Frigyesné szül. Sütő Aurelia végrehajtást
szenvedő elleni 56 kor. 40 fill. tőkekövetelés
és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói
kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbírósg)
területén lévő Fogaras községben fekvő a
fogarasi 1827 sz. t.lkvb. végrehajtást szen-
vedő nevén álló A + 856, 857 hrsz. ingat-
lanra 3600 kor. és az u. ottani 1923 számú
t.lkvb. A + 735/2 hrsz. a foglalt ingatlanra
48 koronában ezennel megállapított kikiál-
tási árban elrendelte és hogy a fennebb meg-
jelölt ingatlan az 1905. évi június hó 3-ik
napjának d. e. 9 órakor az alólirt tkvi ható-
ság hiv. helyiségébe megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alól
is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok beosárának 10%-át készpénzben,

Erős Gyula
NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű órák, ékszer, arany- és ezüstáruszerek, ezüst-
evőeszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek.
Erdély legnagyobb raktára.

Látszerészi cikkek nagyraktára.
Sztétküldés csakis utánvét mellett

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttatnak.
Ócska arany és ezüst tárgyakat, drágaköveket, keleti gyön-
gyöket a legmagasabb napi árban beváltom, vagy cserébe
fizetesképen elfogadom.

Kérjen nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

4071 F. sz.
Valódi ezüst remontoir
női óra, 3 erős fedéllel
szép kivitelben 12 K.
23-52

Eladó ház.

Fogarason, Kalapos-utca 31., 33., 35. hsz. telek együt-
tesen eladó. Értekezhetni: **Plessek Béla** tulajdonos-
sal **Kovácsna** (Hátromszékkm.). 2-5

IGAZI URINÓ
arcának, keblének, alapos ápolására sohasem használjon mást, mint a
világhírű 1885. óta törv. védett
KRIEGNER-féle

Crème de Margueritet.

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák,
ez okból óva intem a n. é. közönséget a silány utánzatoktól.

Kérjen mindig határozottan **KRIEGNER-félét.**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festőanyag-mentes,
tehát teljesen ártalmatlan, így éveken át használva sem támadja meg egészszé-
gét. Ártalmatlanságát hatósági bizonyítvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.

KRIEGNER GYÖRGY gyógyszerértára a „Magyar koronához”
BUDAPEST, VIII., KÁIVIN-TÉR.
Diskrét postai szétküldés naponta. 9-13

THIERFELD LIPÓT FOGARASON

nagy raktárt tart:

Beocsini, brassói portlant és román cementben, elszigetelő valódi bitumenből készült és közönséges lemezekben, kátrányozott fedőpapir-lemezekben. Fa és deszka conserváláshoz legajánlatosabb Carbolineum és Exieátorban. Hengerelt vasgerendák (Travers), rud-, rács-, abroncs- és idomvasakban; fekete, ónozott és horgonyozott vas lemezekben; öntött, lemez vaskályhák és takaréktűzhelyekben. Ajtó-, ablak- és butor-vasalások, szerszámok, üllök, sajtók, lapát, csákány, kalapácsok, fejszék, fűrészek, kapák, gereblyék, ásók és egyéb vas szerszámokban. Gazdasági gépek és ekékben, tengely és egyéb vas szekérrészekben, sodrony és kovácsolt vas szegekben, szén- és acélvasalókban.

Dús raktárt tart minden fajtájú zománczott vas és pléh főző és egyéb használati edényekben, továbbá festék, anyag, padló, fém és fénymázakban.

Mint újdonság kiemelendő:

Aluminium-vaskályha-fénymáz,

melynek szép ezüst színt és fényt kölcsönöz, egyszeri befestése egy évig tart. A háziasszonyt megkíméli a vasporozástól és az abból eredő folytonos kefézés és takarítás-tól, szagtalan és nem füstöl. Egy doboz ára 70 fillér.

Mérsékelt árak és pontos, lelkiismeretes kiszolgálás.

Minden család pénzt takarít!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20 f. 2.90 f. 3.45	26-26		Remek 6 szem. vászon damaszt garnitúra csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 db csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfös vég írlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfös vég gyöngy-vászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 5.60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég írlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó minőségű chiflon csak f. 4.65	30 rőfös vég R. chiflon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. chiflon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikos kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikos és kockás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőfös vég fehér csikos csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női chifloning schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiflonnadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek chiflon alsószoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászonlepedő 2 mtr. hosszú és 1 1/2 mtr. széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászonlepedő 2 mtr. hosszú, 1 1/2 mtr. széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség BUDAPEST, Kerepesi-ut 65. szám, I. emel.		Remek selyem cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek casemir paplan minden színben csak f. 3.55

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland cementet ajánl olcsó áron

BRASSÓI PORTLAND CEMENT GYÁR

BRASSÓBAN. Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.